

ZARZĄDZENIE NR 107/2019
WÓJTA GMINY BIELSK PODLASKI
z dnia 23 grudnia 2019 roku

**w sprawie wytycznych do sporządzania sprawozdań finansowych jednostek
budżetowych oraz sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego**

Na podstawie art 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869) zarządzam co następuje:

§ 1.

1. Niniejsze zarządzenie sporządzone zostało w związku z koniecznością ujednoczenia stosowanych przez jednostki organizacyjne Gminy Bielsk Podlaski, zwane dalej jednostkami zasad wyceny, zasad prezentacji danych w sprawozdaniach finansowych, a także w celu określenia informacji jakie jednostki przedkładają wraz ze sprawozdaniami finansowymi.

2. Przyjęte w niniejszym zarządzeniu zasady zobowiązane są stosować następujące jednostki organizacyjne Gminy Bielsk Podlaski:

- 1) Urząd Gminy Bielsk Podlaski,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim,
- 3) Szkoła Podstawowa w Augustowie,
- 4) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łubinie Kościelnym.

3. Przyjęte w niniejszym zarządzeniu zasady wyceny aktywów i pasywów wynikają z:

- 1) ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351), zwanej dalej ustawą,
- 2) rozporządzenia Ministra Finansów z 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911) zwanego dalej rozporządzeniem.

§ 2.

1. Zasady wyceny

Wymienione w § 1 ust 2 jednostki stosują następujące zasady wyceny aktywów i pasywów, z zastrzeżeniem § 3:

1) Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne wprowadza się do ewidencji w dniu przyjęcia do użytkowania i wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę,
- w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej,
- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu.

2) W urzędzie gminy, ewidencją księgową są objęte tylko środki trwałe stanowiące własność gminy, które nie zostały przekazane w zarząd innym gminnym jednostkom organizacyjnym.

3) Wartość środka trwałego ulega zwiększeniu jeżeli nakłady na jego przebudowę, rozbudowę, adaptację lub modernizację przekraczają 10.000,00 zł.

4) Na dzień bilansowy środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.

5) Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 10 000 zł finansuje się ze środków na inwestycje i umarza się (z wyjątkiem gruntów), stopniowo na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych określonych w załączniku Nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Odpisów umorzeniowych dokonuje się jednorazowo za okres całego roku.

6) Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania umarzane są:

- książki i inne zbiory biblioteczne,
- środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych,
- odzież i umundurowanie,
- meble i dywany,
- inwentarz żywy,
- pozostałe środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej 10.000,00 zł.

Zakup tych środków trwałych finansuje się ze środków na wydatki bieżące z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu.

7) Pozostałe środki trwałe w użytkowaniu ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej z wyjątkiem tych, które podlegają wyłącznie ewidencji ilościowej oraz drobnych przedmiotów traktowanych jako materiały, zgodnie z kryterium rodzajowym obowiązującym w jednostce.

8) Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

9) Wartość gruntów użytkowanych wieczysto ustala się na podstawie dokumentów posiadanych przez jednostkę potwierdzających nadanie jej prawa wieczystego użytkowania gruntów lub stanowiących podstawę naliczania rocznych opłat za ich wieczyste użytkowanie.

10) Wartość nieamortyzowanych, lub nieumarzanych środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy, i innych umów w tym umów leasingu, jednostki ustalają na podstawie zawartych umów (jeżeli ta wartość wynika z umowy) lub z polis ubezpieczeniowych albo w przypadku braku danych w tym zakresie wartość może zostać ustalona szacunkowo przez jednostkę we własnym zakresie na podstawie cen rynkowych podobnego przedmiotu.

11) Na potrzeby sporządzenia informacji dodatkowej nie ustala się aktualnej wartości rynkowej środków trwałych, w tym dóbr kultury.

12) Środki trwałe w budowie (inwestycje) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów zliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji. Do kosztów wytworzenia tych środków nie zalicza się kosztów poniesionych przed udzieleniem zamówień związanych z realizowaną inwestycją, tj. kosztów przetargów, ogłoszeń i innych.

13) Długoterminowe aktywa finansowe obejmujące w szczególności: akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych. W jednostkach wycenia się je w cenie nabycia i nie dokonuje się odpisów aktualizacyjnych.

14) Materiały wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom zakupu.

15) Zakupione materiały, z wyjątkiem artykułów spożywczych zakupionych na potrzeby stołówek jednostek oświatowych, przekazywane są bezpośrednio do zużycia i księgowane w koszty, z tym że wartość nie zużytych materiałów ustala się w drodze spisu z natury na dzień bilansowy i wprowadza na stan zapasów, korygując koszty o wartość tego stanu pod datą przeprowadzenia inwentaryzacji.

W jednostkach nie inwentaryzuje się zapasu paliwa znajdującego się w zbiornikach samochodów oraz oleju opałowego. Wartość nie zużytego paliwa jest kosztem nieistotnym dla wyniku finansowego.

16) Dla artykułów spożywczych zakupionych na potrzeby stołówki szkolnej prowadzi się ewidencję ilościowo-wartościową, a ich zużycie odnosi się w koszty na koniec miesiąca na podstawie zestawienia obrotów według indeksów materiałowych.

17) Należności wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących dotyczących należności wątpliwych.

18) Należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału według obowiązującego na ten dzień kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP.

19) Odpisy aktualizujące należności tworzone są na podstawie ustawy o rachunkowości, nie później niż na dzień bilansowy, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa zapłaty należności.

20) Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w momencie ich zapłaty lub na koniec kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

21) Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

22) Zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania wyrażone w walucie obcej wycenia się nie później niż na koniec kwartału według obowiązującego na ten dzień kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP.

23) Odsetki od zobowiązań wymagalnych, w tym także tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. W odniesieniu do zobowiązań ewidencja zdarzeń następuje w okresie sprawozdawczym, którego dotyczy.

24) Jednostki nie tworzą rezerw na zobowiązania ani nie ewidencjonują biernych oraz czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

2. Ustalanie wyniku finansowego

Wynik finansowy jednostki budżetowej ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat.

Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzona jest w zespole 4 kont, tj. na kontach kosztów rodzajowych.

W jednostkach nie stosuje się międzyokresowego rozliczenia kosztów. Koszty przyszłych okresów dotyczą kosztów mało istotnych dla wyniku finansowego oraz kosztów przechodzących z roku na rok w przybliżonej wysokości i tego samego rodzaju. Nie są one rozliczane w czasie, lecz od razu powiększają koszty działalności.

3. Zakładowy plan kont

Urząd oraz gminne jednostki organizacyjne prowadzą księgi rachunkowe w oparciu o zakładowy plan kont jednostki budżetowej.

Ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i prowadzona jest z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej.

W księgach urzędu równolegle są prowadzone zapisy dla kont jednostki samorządu terytorialnego, tworzące księgi rachunkowe dotyczące wykonania budżetu, należności finansowych, zobowiązań finansowych, dochodów i wydatków funduszy pomocowych, stanu funduszy pomocowych i operacji niekasowych w oparciu o zakładowy plan kont dla budżetu.

Plan kont dla operacji związanych z projektami wymagającymi odrębnej ewidencji, tworzony jest każdorazowo osobnym Zarządzeniem dla poszczególnych projektów.

§ 3.

1. Kierując się zasadą istotności, jednostki mogą zastosować inne, niż wymienione w § 2 zasady wyceny i uproszczenia bądź zrezygnować z uproszczeń pod warunkiem uzyskania wcześniejszej akceptacji Wójta Gminy.

2. W celu powyższego jednostka składa do Wójta Gminy Bielsk Podlaski wniosek wraz z uzasadnieniem zawierającym oszacowanie skutków wnioskowanej propozycji.

§ 4.

Wytyczne w zakresie prezentowania danych w wybranych pozycjach „Informacji dodatkowej” Jednostki sporządzając Informację dodatkową, zwaną dalej Informacją, stosują następujące zasady:

1. W części I. „Wprowadzenie do sprawozdania finansowego”, pkt. 4 “omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)” wskazuje się wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania dopuszczone ustawą oraz rozporządzeniem.

2. W części II „Dodatkowe informacje i objaśnienia”:

1) w pkt. 1.1. *Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia* jednostki prezentują dane w szczególności zgonie z tabelą stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2) w pkt. 1.5. *Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu* wykazywane są środki trwale używane na podstawie umów najmu, dzierżawy lub innych umów, z których niezbitcie wynika, że jednostka nie musi (nie ma obowiązku lub prawa) ich amortyzować lub umarzać np. umowa nie spełnia co najmniej jednego z warunków określonych w art. 3 ust. 4 pkt 1-7 ustawy. Dane prezentowane są w następującej formie:

Lp.	Grupa według KŚT	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6

Dane wskazane w niniejszej tabeli wynikają z prowadzonego konta pozabilansowego o symbolu 090 – obce środki trwale używane na podstawie umów najmu, dzierżawy lub innych umów. Na stronie Wn konta ujmuje się ustaloną wartość w/w środków trwałych i korekty zwiększające lub zmniejszające wcześniej przyjęte wartości. Na stronie Ma ujmuje się zmniejszenia wartości środków trwałych na skutek wygaśnięcia lub rozwiązaniu umów na podstawie, których użytkowano środki trwale. Konto może wykazywać saldo Wn oznaczające wartość środków trwałych używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy lub innych umów.

3) w pkt.1.6. *Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych*, dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego		Zmiany w trakcie roku obrotowego				Stan na koniec roku obrotowego	
				zwiększenia		zmniejszenia			
		ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość

4) w pkt.1.7. *Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych), dane prezentowane są w następujący sposób:*

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązanie	

5) w pkt.1.9. *Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty, dane prezentowane są w następujący sposób:*

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Stan na koniec roku obrotowego

6) w pkt.1.12. *Łączną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń, dane prezentowane są w następujący sposób:*

Lp.	Charakter zobowiązania	Rodzaj zabezpieczenia	Kwota zabezpieczonego zobowiązania	
			na początek roku	na koniec roku

Dane wskazane w niniejszej tabeli wynikają z szczegółowej ewidencji prowadzonej w rejestrach pozabilansowych.

7) w pkt. 1.14. *Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie:*

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	zmniejszenia	

Dane wskazane w niniejszej tabeli wynikają z szczegółowej ewidencji prowadzonej w rejestrach pozabilansowych.

8) w pkt. 1.15. *Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze, wykazuje się w łącznej wysokości uwzględniając wszystkie wydatki poniesione na te świadczenia.*

9) w pkt 2.2. *Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym* dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie	kwota
1.	Środki trwale oddane do użytkowania w roku obrotowym	
2.	Środki trwale w budowie	
Razem		

10) w pkt. 2.3. *Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie* dane prezentowane są w następujący sposób:

Lp.	Wyszczególnienie	kwota
1.	Przychody, z tego:	
1.1.	o nadzwyczajnej wartości	
1.2.	które wystąpiły incydentalnie	
2.	Koszty, z tego:	
2.1.	o nadzwyczajnej wartości	
2.2.	które wystąpiły incydentalnie	

11) w pkt. 3. *Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki,* wykazuje się przede wszystkim wzajemne rozliczenia między jednostkami, zgodnie z poniższą tabelą:

I. Wylączenia do bilansu				
Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej Gminy	Nazwa rozrachunku	Kwota	Pozycja aktywów w bilansie
1. Należności				
2. Zobowiązania				
II. Wylączenia do rachunku zysków i strat				
Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej Gminy	Nazwa rozrachunku	Kwota	Pozycja przychodów w rachunku zysków i strat
1. Przychody				
2. Koszty				
III. Wylączenia do zestawienia zmian w funduszu jednostki				
Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej Gminy	Nazwa rozrachunku	Kwota	Pozycja w zestawieniu zmian w funduszu

§ 6.

Zasady sporządzania sprawozdań, o których mowa w § 28 ust 1 pkt 2-5 rozporządzenia

1. Łączne sprawozdania obejmują dane wynikające ze sprawozdań finansowych jednostek wymienionych w § 1 ust. 1 Zarządzenia, zastrzeżeniem ust. 2.

2. Sporządzając sprawozdanie finansowe, celem wyeliminowania wzajemnych rozliczeń stosuje się następujące wyłączenia:

- wzajemnych należności i zobowiązań,
- przychodów i kosztów będących następstwem świadczeń między jednostkami,
- nieodpłatnie przekazanych między jednostkami środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych – w kwotach historycznych.

3. W łącznej informacji dodatkowej w pkt. 3 *Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki*, wykazane są wzajemne rozliczenia między jednostkami zgodnie z poniższą tabelą:

I. Wyłączenia do bilansu							
Pozycja bilansu	Urząd Gminy Bielsk Podlaski	GOPS Bielsk Podlaski	SP w Augustowie	SP w Łubinie Kościelnym	Suma pozycji aktywów bilansów jednostkowych	Wyłączenia	Suma w bilansie łącznym
II. Wyłączenia do rachunku zysków i strat							
Pozycja rachunku zysków i strat	Urząd Gminy Bielsk Podlaski	GOPS Bielsk Podlaski	SP w Augustowie	SP w Łubinie Kościelnym	Suma pozycji jednostkowych rachunków zysków i strat	Wyłączenia	Łączny rachunek zysków i strat
III. Wyłączenia do zestawienia zmian w funduszu jednostki							
Pozycja zestawienia zmian w funduszu jednostki	Urząd Gminy Bielsk Podlaski	GOPS Bielsk Podlaski	SP w Augustowie	SP w Łubinie Kościelnym	Suma pozycji jednostkowych zestawień zmian w funduszu jednostki	Wyłączenia	Łączne zestawienie zmian w funduszu jednostki

§ 7.

Kierownicy jednostek dostosują politykę rachunkowości do wymogów niniejszego Zarządzenia w terminie do 31 grudnia 2019 roku.

§ 8.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 roku.

mgr Raisa Rajacka

Główne składniki aktywów trwałych na dzień 31-12-.....

Lp	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów wg układu w bilansie	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej		Ogółem zwiększenia wartości początkowej (4+5)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenia wartości początkowej (7+8+9)	Wartość początkowa - stan na koniec roku obrotowego (3+6-10)	Umorzenie - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie umorzenia (13+14+15)	Zmniejszenie umorzenia	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (12+16-17)	Wartość netto składników aktywów	
			przychody	przemieszczenia		zbycie	likwidacja	inne				aktualizacja	amortyzacja za rok obrotowy	inne				stan na początek roku obrotowego (3-12)	stan na koniec roku obrotowego (11-18)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1.	Wartości niematerialne i prawne																		
2.	Grunty																		
3.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej																		
4.	Urządzenia techniczne i maszyny																		
5.	Środki transportu																		
6.	Inne środki trwałe																		
SUMA																			

.....
(Skarbnik/Główny księgowy)).....
(rok, miesiąc, dzień).....
(Kierownik jednostki)

WÓJT

 mgr Patrycja Bajęcka